

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і грег. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: урядово-Чарнецького ч. 8.

Весьма приймають ся лиш еранкозани.

Рубрики звертають ся лиш на окреме жаданє і на зложенєм оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2:40 на пів року зр. 1:20 на чверть року „ — 60 місячно „ — 20 Поодинокє число 1 гр. З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 3:40 на пів року зр. 2:70 на чверть року зр. 1:35 місячно „ — 45 Поодинокє число 3 гр

Бесіда пос. Вахнянина

виголошена в Палаті послів на засіданю дня 11 грудня.

(Дальше).

З промов, які з нагоди програмової бесіда Є. Е. п. Президента Міністрів в тій високій Палаті виголошено, а також і з нинішніх видко, що посіяне зерно не упало на камінну землю.

Поодинокі національні партії показали навіть охоту не лише іти в тім вказанім напрямі, але тут і там зробити почин, бо-ж говорено о переговорах Чехів з Німцями і Німців з Словінцями, если би лише правительство згодило ся взяти на себе ролю честного посередника.

Здавало ся, немов би у всіх краях з мішаним населенєм вижидано якогось рода modus vivendi, здорових і справедливих уговорних пунктацій. Що при тім підпирани і протеговані доси більшости мусіли би щось попустити з своїх далекоідучих жадань, то розуміє ся само собою.

З огляду на загальне добро держави треба би вложити на себе деяку повадженість не потребуючи при тім нічого тратити в того, що вже аискало ся і чесно набуло ся.

Ковсолідація нашої половини держави вимагав, щоби ніякий нарід не був упосліджуваний або навіть один другому підпорядкований.

Ніякому народови не повинно ся завязувати жгате чужим панованєм. Бо народи, котрих розвиток співноє в якім небудь напрямі

сусідний нарід, не стануть ніколи добрими союзниками.

Народи Австрії мусять лише стояти на рівні, не против себе, лише яко рівно вартні союзники побіч себе.

Ціла наша політично-національна борба, обертає ся власне найбільше довкола відносин поодиноких народностей до себе і тут була би вказана рівнобіжність. Рівнобіжні-ж лінії ідуть спокійно побіч себе, але коли они лиш трохи скісно поставлені до себе, то мусять вкінці перетяти ся.

Если не хоче ся борби, то мусить ся всім народам дати права в рівній мірі і се єсть власне то, що висказано в правительственній програмі і до чого ми вже всі яко заступники народів були визвані.

Тут кинено також раз питанє, а іменно нині може перед двома годинами, чи програмові наміри теперішного правительства щирі? Судячи з того становища по тім, що стало ся в найновішій часі, мушу відповісти на се пристає притакуючи.

Вправді не маю чести належати до комісії бюджетової, але яко пильний і — можу собі сказати — яко безсторонний слідитель робіт і розправ в тій комісії, набрав я пересвідчення, що нове правительство в короткім часі своєї управи, а особливо при бюджетованю прелімінаря на слідуючий рік було вірне своїм програмовим основним принципам. Особливо — а чув я се случайно від членів бюджетової комісії — був Є. Е. п. Міністер просвіти, як казали, невичайно щедрий супротив жадань поодиноких народностей.

Так задержав Є. Е. п. Міністер просвіти на поли шкільництва принцип національного рівноуправненя дуже совістно.

Панам з правичі на пр. удержавнича бюджетова комісія, о скільки я знаю, три гімназії, дві в Чехах, а одну на Мораві. (Пос. Дуркгард: То вже було давно обіцяне!) Але тепер переведено.

Дальматиці і буковинські Русини дістали по одній середній школі, Русини першу. Лише поновлений напад на Целле не удав ся, але німецький нарід одержав певне найбільшу часть з державного бюджету.

Є. Е. п. Міністер судівництва зволив до нас Русинів приступити з язиковою справою, іменно з рускими написами на всіх судових будинках всхідної Галичини і при тім характеристичне і гідне наслідуваня то, що ми в Галичині не зробили з того піравського питаня.

Також і п. Міністер торгівлі виступив з обіцянкою, котру має векорі випсвнити, що до національних бажань Русинів. Хоч се річи маловажні, то треба памятати, що від заявленя до предкладаня бюджету минуло лиш мало часу. Принцип справедливости пустив вже коріня.

Справи поволи укладають ся. Правда, тепер народи Австрії, особливо меншости не спічнуть, доки не вирівняють з правительством своїх неполаджених рахунків; але мимо того здаєть ся, що наш державний корабель вплив на чисту воду.

Супротив того уповажнено мене іменем руского клубу зложити заявленє, що ми будемо голосувати за переходом до спацияльної дебати над бюджетом.

Однако при тім нехай мені буде вільно замітити, що при спеціальній дебаті виступимо з актуальними жаданями до теперішного правительства, бо для руского народу не зроблено доси сего, чого нарід для свого всесторонного

Капітан Галятеї.

(З англійского — Г. О'Гальорана).

Капітан Андерзон в „Галятеї“ немав нікогисенько на світі, але він був з тих, що й самі дають собі раду. Ті, що знали его дуже добре, казали, що він енергійний. Другі знов говорили, що він твердого серця. А вже-ж кождий головик має свої слабі сторони, але які они були у капітана, годі було знати, бо здавало ся, як коли-б его не брала ся ніяка пристрасть. Лиш властителя „Галятеї“, фірма „Руін і Спілка“, мали то переконанє, що знають его слабу сторону. Они уважали его за захланного і казали, що він готов на гроші все зробити, та й задумали свого часу використати ту его слабу сторону. Тай дійсно, старий моряк призибрав собі був підчас своїх подорожей немало гроша.

Аж ось лучило ся, що одна нова фірма, котра торгувала зі Входом, стала робити велику конкуренцію панам „Руін і Спілка“ і ваялась підмавляти капітана Андерсона до себе на службу та й тави підмовляла обіцявши ему значні проценти. Старий взяв свій декрет службовий, котрому було вже двацять літ, і пішов до своїх дотеперішних службодавців, щоби їм виповісти службу. Увійшовши до кон-

тори на першій поверсі, застав там старшого із спілчанків.

— Вітайте, капітане Андерзон — відозвав ся пан Руін звичайним сердечним голосом. — Перебули знов одну славу подорож. — При тім і стиснув капітанови руку. — Пан Руін був то чоловік високого росту, грубий і з масним голосом. Він заедно усміхався, лиш не знати чи щиро, а лице було у него таке повне, що ледви було видко зпоза него хитрі его очи.

— Ты незла була подорож, але й послідна під мою команду — відповів Андерзон. — Я прихочу як раз віддати вам мій декрет службовий.

— Не можу приймати, мій паноньку, та й зараз скажу вам чому: Ми, я і мій брат, розважили собі, що „Галятея“ таки вже стара. — При тім спер ся пан Руін ліктями на стіл і говорив дальше шепотом: Мій брат каже, що то було би не по людски продати еї на опал, але він би охотно на то пристав, щоби закінчила ту свою службу яко живописний розвиток. Та й я такого самого погляду. А ви як думаете, пале капітане, далось би то зробити? — Один другому глянув остро в очи. — Коли-б хто знай, що зробив би то; але я волів би...

— Послухайте ж мене, капітане, заким довільчате говорити. „Галятея“ єсть, бачите, заасемурована в товаристві „Нептун“ на 9000 фунтів штерлінгів. Ось тут полїса, а хто зробить з неї розвиток, тому буде фірма „Руін і

Спілка“ вдячна і дасть ще 3000 фунтів штерлінгів до того.

Тепер вже щез до послідка той звичайний его усміх з лица, а в нім проявила ся лиш підла, захланна на гроші душа.

В моряку настав знов неспокій, як ще ніколи в житю. Аж очи підбігли ему кровю. Нараз випрестував ся і хотів вже сказати, що не підойме ся такої роботи, але хитрий службодавець вийшов вже був з комнати. Старий медвідь морський мав час надумати ся, а чим більше думав, тим більше завертала ему голову така купа грошей. Він зміркував, що зручний моряк міг би то легко зробити без великої небезпечности для себе і для залози корабельної. А коли так думає, то тих три тисячі фунтів штерлінгів аж вже світили ся ему перед очима і таки зовсім запаморочили его.

Коли пан Руін вернув назад, споглядав Андерзон соромливо і як виноватий в землю.

— Ну, як, капітане, може вам помогти надумати ся? — відозвав ся покуситель.

Старий моряк обернув ся до него, але все ще дивив ся в землю, а накомєць відповів: Ні, так не можу того підоймати ся... не можу!

Пан Руін хитро на то усміхнув ся і поглядив ся по бороді: Прикро мені, дійсно, дуже прикро. Три тисячі фунтів не довго будуть мусіли шукати собі чоловіка. То хіба прийняти вашу вимову, капітане?

Андерзон взяв капелюх і поволи вийшов

культурного розвитку має право домагати ся від кожного правительства. Ми будемо мусіти також пожалувати ся на деякі невластивості і неправильності в найновіших часах, але ми пересвідчені, що ті жалоби будуть справедливо оцінені.

(Конець буде.)

Справи краєві

(Проект установи о кваліфікації урядників при виділах повітових).

Виділ краєвий внесе на найближшій сесії сеймовій проект зміни 26 параграфу установи о заступництві повітовім. Після сего проекту при кождім виділі повітовім мають бути установлені і заміщені місця секретаря, люстратора і інженіра повітового. Ради повітові будуть обов'язані визначити для тих трох урядників відповідну платню, прагматику службу і статут емеритальний. Коли-б сего обов'язку не сповнили мимо візвання Виділу краєвого, тогді Виділ краєвий буде в праві видати дотичні привписи.

Секретарі повинні мати універсальні науки правничі з всіма державними іспитами і що найменше дволітню практику в адміністрації при урядах правительствених або автономічних. Від інженіра повітового вимагає ся універсальних наук технічних з всіма іспитами державними і що найменше дволітню практику фахової. Люстратори мають виказати ся іспитом з державної рахунковості і також мають здати іспит в Виділі краєвій з установи громадської, устав і приписів о поліції місцевій і виказати знане господарки громадської у всіх галузях. Ближші постанови що-до здавання сих іспитів видасть Виділ краєвий. Час переходовий, в котрім урядники, що позістають тепер в сталій службі при виділах повітових, мають доповнити хибуючу їм кваліфікацію, назначає ся на два літа, числячи від дня, коли проєктowana устава вийде в життя.

Ті секретарі, люстратори і інженіри повітові, котрі що найменше 5 літ перед часом, коли проєктowana устава вийде в життя, були стало заіменованими секретарями, люстраторами і інженірами повітовими і виказують ся

свідомством виділу повітового, затвердженням із сторони Виділу краєвого, що через довшу практику набули потрібного знання фахового, та визначають ся правим і непорочним характером, будуть уважані на рівні з тими, що мають кваліфікацію, вимагану проєктованою установою.

Право іменованя урядників і слуг при-слугувати буде виділови повітовому.

Перегляд політичний.

Палата панів залагодила закон о кредиті меліораційнім, провізорію бюджетову, закон о реорганізації служби санітарної, кредит на женську семінарію учительську і т. д. а потім відпочено сесію Ради державної.

В кругах правительствених уважають за успіх гр. Бадаві'ого, що дебата бюджетова поступала доси досить скоро і без великих перешкод. В тих кругах сподівають ся, що й сесія сеймові в всіх краях проминають спокійно, а навіть і в чезнім сеймі не сподівають ся ніяких поважних несподіванок.

З Константинополя довосять, що під Цейтуном веде ся завзята борба межі Вірменами в силі 15.000 а Турками в силі 10.000 людей. Вірмени держать ся дуже добре, бо суть добре зорганізовані і мають знамениті карабіни. На Крети ворохобня росте. Зі Смирни вислано туди п'ять полків піхоти. Греки грозять інтервенцією на случай, коли-б Туреччина не заводила реформи на Креті.

З Масави наспіла вість, що Рас Маконен предлагав Італіяцям, щоби розпочати переговори в справі заключеня мира. Король Менелік стоїть в силі 50.000 людей над озером Ашангі і жде на дальшу поміч. Скоро ген. Баратієрі не одержить борзо помочи, то Абессіяці готові его рішучо побити і заняти цілу Еритрею.

з контори. Але ледви зійшов кілька ступенів по сходах, як завернув ся і ще раз отворив двері. — Ні, пане Руін — сказав він — годі так... мушу насамперед надумати ся... або ні, таки годі. — Сказавши то вийшов.

Ще того самого вечера приніс ему цілонець назад его старий декрет і він остав ся й далше капітаном „Галатея“.

В чотири місяці опісля стрічаємо корабель, як він скидає набір в порті на острові св. Маврикія. Капітан розважив собі справу. Незадовго заставлено цілу греблю паками з Бермінгема і міхами з Манчестера, а опісля стали насипати пісок на порожнє місце в кораблі, заким „Галатея“ відплила з порту Лью до Цейлону.

Капітан Андерзон змінив ся якомсь не конче в свою користь. Давнійше був такий острый, що аж доходив до лютої, тепер же був чомусь для всіх моряків вибачливий. Від коли виїхав з Англії, нераз кавав ся. Відтак оправдував ся сам перед собою, аж нарешті приходила ему на думку заплаца. Сам таки признавав, що дав ся підкупити, але дальше вже не думав; о золоту скалу розбивали ся заєдно его благороднійші чувства, его честь і каїня.

Недбалість „старого“ було видко найліпше по тім, як він доцільнував нічної служби на кораблі. Той моряк, що мав на призначенім до того місця розглядати ся, лягав звичайно спати, а прочі ішли за его прикіром, або позалазили до передної будки, полагали там на скрині та курки. Капітан на то все дивив ся крізь пальці, а моряки, і так вже ліниві, не доходили того, чому він так робить. Одної ночі, коли заводжено другу варту, вийшов капітан на поклад і там переходжував ся з другим керманічем. Ніч була темна, але звідиста. „Галатея“ при сильнім вітрі гнала борзо наперед. Нараз відозвав ся капітан до свого підвластного: „Грант, возміть одну звіаду

та обрахуйте місце, де ми тепер єємо!“ — Чоловік той взяв секстант¹⁾, зробив, як ему казали а відтак пішов до каюти обчисляти. Моряк на передній сторожці хрюпів таки на добре, другі десь порозлазили ся а капітан Андерзон був дійсно сам один на покладі.

Тепер поступив ся він на перед, спер ся об край корабля і став розглядати ся дальновидом. Видів як-раз то, що хотів: там далеко на переді світіла ся довга а вузка, біла як срібло смуга — то світіла ся так вода від дрібнесеньких звіряток морських, знак, що під нею в тім місці суть скали.

Андерзон сховав дальновид до кишені. В лиці его пробивала ся зухвала відвага. Так стояв він може з пів години і старав ся упокоїти свою віджияшу совість. Гадки не давали ему спокою; ледви міг їх позбирати до купи, але все щось его перло: представляв собі в душі сумну подію, яка мала настати; видів небезпечність для здоровля і життя; видів, не думаючи вже о собі, як его товариші будуть бороти ся з смертю. А відтак уявив собі і розбитє самого корабля: так величаво судно мав запропасити ся, а богатий, але з нечистою совістю мореплавець, покритий ганьбою...

Ні, як Бог на небі, так корабель не смів розбити ся!

В одній хвили прабіг до передної будки і крикнув: Всі враз! Навертайте! Борзо розходіть ся о житє!

Моряки позбігали ся, мислі такі лиш в сорочках. Керма почала рушати ся і „Галатея“ стала наворотати на иншу дорогу. Але чи удасть ся їй то? Ні! Судно не дрозить а

¹⁾ Секстанд єсть то прилад до міреня висоти звід на небі і означуваня місця на мори, подібний до циркля з каблуком, котрий єсть шестою частию колеса — від того й назва „секстант“.

Новинки

Львів дня 24 грудня 1895.

— Філія тов. Просвіта в Стрию оповіщує, що 29 грудня с. р. о годині 5-ій відбудуть ся товариські сходини в локалі Руского Касина під „Чорним орлом“. В програму входять: виклад проф. Юліяна Костецкого про пісні народні і виклад п. Вол. Охримовича про податки — відтак співи і декламації. Виділ упрашає Вп. отців духовних, щоби зволіли подати се при нагоді до відомости своїх парохіян і заохотили їх до численної участі в зборах.

— Бл. п. Йосифа Катерина Заклинська, вдова по бл. п. пароху в Маріямполь, властителька реальності в Станіславові, щира патріотка руска (мати проф. Романа Заклинського в Станіславові і покійних Леоніда та Корнила) померла дня 19 грудня 1894 в Станіславові, полишила — як пишуть звідам — слідувачі легати: для бурє дівочої і хлопчачої в Станіславові, для Шкільної Помочи у Львові, для Шкільної Помочи в Станіславові, для Інститута руского товариства педагогічного у Львові, на будову руского театру у Львові і для ярославської бурси ім. св. Онуфрія призначила по 100 зр., а щід будову Народного Дому в Станіславові розпорядила відділити кусень огорода з услівем, щоби там побудовано Народний Дім, а не продавано того кусня огорода.

— Загальні збори тов. „Сокола“ у Львові відбули ся 15 грудня с. р. при участі около 40 членів майже виключно академиків. (Старших другів, на жаль, майже не було). По відчитаню і одобреню справоздань секретаря і касиєра приступлено до вибору нового виділу, до котрого увійшли: яко голова Василь Нагірний, яко перший заступник голови Роман Цегляньський, а яко другий Андрій Андрейчів, і слідувачі други яко старшина: Ганинчак Осип, Гамота Олекса, Герасимович Іван, Гординський Мирон, Грабовський Олекса, Ільчишин Олекса, Колодницький Омелян, Кочоровський Лев, Лаврівський Володимир, Ластовецький Николай, Масляк Іван, Питляр Гриць, Рудницький Яків, Сножарський Євгеній, Устінський Володислав, Шевчук Василь, Гриняк Яким, Хой-

таки добре трясє ся, не дав ся наворотити і завертає назад на давну дорогу.

Андерзон, такий старий мореплавець, не може того зрозуміти. Пробують ще раз — корабель знов не дає ся.

— Звинуті великі вітрила на головнім машті! На переднім розпустити!

Зараз позивали всі полотна на головнім машті, на переднім розпустили. Судно пливе поволіше, але то ему не помагає.

— Ну, то ще попустити другі вітрила.

Попустили в правого боку, натягнули в лівого, але корабель все ще не пристає. Аж тепер стало капітанові ясно. Корабель дістав ся в бистру струю. Не треба вже було доказувати небезпечности, бо гук фіяль, що розбивали ся об скали, заглушав тупіт бігаючих по судні людей, їх крики та фуркотанє кружєд від ливн.

Тимчасом другий керманіч скінчив своє обчислюванє. Корабель опинув ся серед підводних скал коло островів Малєдивів. Гадав, що помизлив ся, числить ще раз; так ні; добре обчислив.

Капітана повно всюди, підганяє і сам помагає при роботі. Видить, що вже всі вітрила позивані, а таки не може судна ані вдержати, ані наворотити. Скала таки вже під боком. Люди не можуть вже нічого вдіяти та поставали і вже лиш дивлять ся на світлячу ся смугу та кленуть, бо видять вже свою — смерть. Аж один крикнув: Нехай капітана бере лихо з его приказами! До лодок!

„Галатея“ мала пять лодок, але лиш одна з них була добра: тога лодка ратункова, що вжєла межі головнім а повадним маштом. На голос: До лодок! пустились всі на адогя з сокирою в руці. Під сильним ударом сокири лодка розсипалась на дрібні кусні. Моряки ставали як остовпії; перестали навіть клясти.

нацкій Антін; яко заступники: Дроздовский Юліян, Дзєровиц Орест, Стефанович Роман і Гіс-совский Теодор. На настоятелів вправ вибрано: Гамоту Михайла, Гарматія Гриця і Гамоту Івана а на контролорів: Рихвицького Васаля, Тели-шевского Тому і Врецьону Григорія. — На за-сіданю старшини дня 19 с. м., під проводом го-лови д. Василя Натірного вибрано: справником і господарем Володимира Лаврівського, скарбни-ком Антоя Хойндцького, писарем Озєсу Гамоту, І. кнйговодцем Григорія Питлара, П. кнйговод-цем Николу Ластовецького, настоятелем борбняцтва Осипа Гавинчика, грамотником Якова Рудницко-го, кнйговиком Євгена Спюжарського. До комісії забав вибрано скарбника, господаря, Рудницкого, Дроздовского і Ільчишина. До комісії строю ви-брано скарбника, Кочоровского і Цеглинського. До комісії сторожий огневих вибрано голову, справника і начальника. До комісії для збираня складок вибрано Цеглинського, справника і Руд-ницкого. До комісії для зміни статута вибрано Цеглинського і справника. Ухвалено внести до Союму подана о підмогу.

— **Огні.** В Рибниках, повіта бережаньского згоріли 4 будинки господарекі; шкода 2.550 зр. в часті обезпечена. — В Голодівці коло Вор-щевич, повіта львівского, згоріла одна загорода; шкода 466 зр.

— **Дефравдація податкова.** В окружнім суді в Тернополі зголосив ся податковий еске-кутор Іван Савицький з податкового уряду в Чорт-кові і признав ся, що спроневірів гроші стягне-ні у контрибуентів на податки. Здасть ся, що спроневірева квота виносить звиж 2.000 зр.

— **Холера.** Став пошести в Галичині в днях 21 і 22 грудня с. р. був такий: В Брикулі новій, терєбовельского повіта, полишило ся з поперед-них днів 6 недужих осіб, В згаданих днях заме-дужали дві особи, виздоровіли 4, умерла 1, а лишили ся на дальше в ліченю 3 особи.

— **Старі срібні десяти крейцарові гроші** будуть приймати ся — як лише Wiener Ztg. — в торговельнім обороті лише до 1 січня 1897 р., а від 1 січня 1897 р. до 31. грудня 1898 буде їх можна вимінювати лише в головних касах державних.

— **Хитрі дезертири.** Газета коломийська до-носить: До команданта транспорту, поручника 24 п. піхоти п. Геллера зголосив ся в повнім вой-

сковім уруженю перед кількома днями фіер 63-го полку піхоти, що стоїть залогою в Бистри-ци в Семигороді, і привів закованого в ланьухи інфантериста того самого полку. Предложивши командантови документи виставлені від команди в Мармарошесім Сиготі, ошові ему фіер, що ін-фантерист єсть дезертиром, за котрим він гонив, а тепер зловивши его, вертає з ним, щоби его приставити до власного полку. Командант не на-думуючи ся видав дальшу маршруту і потрібні кошти подорожи. Однак на другий день побачив и. Геллер, що ему шез один документ, отже за-телеграфував до команди в Мармарошесім Сиготі. Звідтам прийшла відповідь, що згаданий фіер разом з інфантеристом утікли з свого полку в Бистрици і так само обманили команду в Мар-марошесім Сиготі як і в Коломаї. За хитрими дезертирами розіслано телеграми і придержано їх в Гатні на Буковині. Оба мали вже куплені бі-зети до Румунії.

— **Обрабоване поштового воза.** В цілім Біа-граді викликав незвичайне вражінє рабунок, яко-го допущено ся в білий день бо о 6-ій годиві рано і то майже в самій середині міста, бо близь-ко будинку міністерства скарбу і ледве сто кро-ків від королівської палати. Той поштовий віз їхав з залізничого двірця на головну почту і відвозив почту, що наїїла з Царгорода, Софії, Ниша і Крагуєвача. В тім напали на него рабівники і заки на крик почулиїона і кондуктора надбігли люди, они вже утікли, забравши всі грошеві ли-сти. Однак уважено кондуктора і візника, бо єсть підозріє, що они були в змові з рабівни-ками. Шкода виносить до 300.000 франків. Бога-то грошевих листів найдено в парку міністерства скарбу. Доси не удало ся викрити злочинців.

— **Згоріли в вагоні.** Варшавські часописи доносять, що гр. Головина іменованого недовно контролором хабарієского банку державного в Сибірі стрітило в дорозі страшне нещастя. Віз вїїхав перед двома тижнями з Варшави на місце свого призначеня з жінкою, єї сестрою, трема малолітніми дітьми і мамкою одного з них. Недалеко від міста Томска, в поїзді західно-сибірекої залізничі запалив ся вагон, в котрім їхав гр. Головин з родиною. Уратувати удало ся лише графови, сестрі его жінки і мамці з ди-тяною при грудях, котрі вискочили з поїзду в повнім бігу. Останки померших нещастний муж

„Мінісой, Маледіви²⁾ — Корабель „Галатея“ розбив ся вчерашної ночі на осолудневих скалах. Вся залюга уратувала ся крім одного капітана Джона Андерсона, котрого убило спа-даюче кружело“.

Честні властители ані не сподівали ся такого доброго кінця. Все пішло „гладко“, а найбільше то їх тішило, що не жив той, котрий би був міг щось розповісти; але мимо того жадували они вірного слуги, бо так преці потреба, коли стала ся нещаслива пригода. В душі були они раді з того, що звістних 3000 фунтів штерлінгів не піде в чужі руки, бо ка-пітан Андерсон не мав ніякої родини; а коли-б мав, то панове Руїні і Спілька казали, що певно дали би запомогу родині. Але добре стало ся, що капітан не женив ся. Тепер ще оставало ся лиш одно: відобрати асекураційну суму і жити собі тихо і спокійно.

І було би так стєло ся, коли-б вечірні газети не були принесли вість, котра певно була для них більшою несподіванкою, а котру так само цілаво читали як вість про розбите корабля. А вість була така:

Розійшлась чулка, котра, як кажуть, єсть правдива, що товариство для обезпеченя кора-блів „Нептун“ збанкрутувало і платить лиш 6 пенсів³⁾ за фунт штерлінгів.

Панове Руїні і Спілька ведуть ще й даль-ше інтереси, але їх контора знаходить ся деєь далеко від середини міста в якісь заулку і на найвишнім поверсі многоповерхого дому.

²⁾ Мінісой або Мінкат маленький островець в громадї малих островів, звалих Маледівами в Індійскім океані на захід від побережа передної Індії і острова Цейлона.

³⁾ Пенс (pence, множина від пенну = фе-ник); пенні (феник англійский) має около 5 кр., а фунт штерлінгів около 11 зр.

і отець наміряє перевезти до Варшави, аби їх там похоронити.

— **Де двох сварить ся.** У віденьській ка-варня Fin de siècle при улиці Гебра в девятій ділянці, посварили ся сами днями при партії білярду два студенти і то так дуже, що аж ін-спектор поліції мусів їх годити. Ціла пригода скінчила ся мирно, однак наслідки єї були для студентів дуже немилі. Іменно коли оба сварили ся і всі гості в каварні зїбрали ся довкола них та прислухували ся, закрали ся до каварні два злодії, забрали нові плащі обох студентів і ти-хонько винесли ся. Аж коли сварка скінчила ся і оба противники забрали ся до відходу, побачили, що нових плащів нема. Почало ся гладанє по цілім льюкала, але очевидно на дармо. Аж тепер спільна шкода охолодила розгорячених мо-лодців і они оба в найкрасівшій згоді пішли разом на поліцію, щоби єї повідомити о крадежи.

— **Що в Америці** може бути причиною те-атрального повождєня. В Сінсіваті, в північній Америці дає представленя лихе драматичне то-вариство якогось Круїса і робить знамениті ін-тереси. Примааю для публики єсть п. Монгем найгірний актор під сонцем. В одній штуці „Два підфіцари“ грав так нужденю, що публика обиннала его гнилыми яблуками. На другий день оголосив директор таке заявленє на асіах: „Перед сценою буде розпростєрта сїтка для охорони перед яблуками, бо публика певне не залипить кидати ними і вини“. Тота оновістка мала дивний вплив на людей: від двох місяців грають в театрі згадану штуку по два рази на день публика ходить щільно кожного дня до те-атру з гнилыми яблуками в кашенях, а скоро лаше Монгем появять ся на сцені, розпочинає ся крик, гамір, сміх і актора були би певно вже убили яблуками, колиб не хоровила его роз-простєрта сїтка. В наслідок того величезного повождєня Монгем що перше брав на тиждень по 12 долларів, тепер одержує по 300 і ще зачинає ся торговати з дирекцією!

Ч И Т А Н И Т И

Остенда 24 грудня. Бельгійський поштовий пароход „Фляндрия“ розбив шалюпу „Гелену“, при чім шість людей утопило ся.

Атени 24 грудня. На кораблі австро-угорської ескадри відбув ся вчєра сніданок, під-час котрого грецький король підніс toast вчєсть австро-цїсарської пари, а командант ескадри від-повів подякою за гостину.

Ню-Йорк 24 грудня. В многих церквах в Сполучених Державах виголущують ся про-повіді против війни.

Надіслане.

Найлекше стравна вода
з усіх вод мінеральних містячих в собі
73
зєлізо і арсен.

Природна арсєнова
і
ЖЕРЕЛОГУБЕР
Зєлізна
не ральна вода
СРЕБРЕНИЦЯ в Босні

Виключне право висилки через фірми
ГЕНРИХА МАТОНЬОГО
Франценсбад, Відєн, Карльсвад, Гісгібль,
Завербрун, Будапешт.

Кожда хвиля дорога, бо скала вже коло само-го корабля а філі гудять.

Капітан знову коло карми. Ще одна про-ба повна розпукя, а великий корабель завер-тає, виплыває із струї. Він чує зараз ту зміну а з ним і залюга. Але небезпечність ще не ми-нула. Він передає керму другому, а сам біжить, щоби перехилити ся через корабель. Коли пе-реходив попри моряків, що на переді збили ся в громадку, повитали его бідні людиска окли-ком радости а старий мореплавец відклонив ся їм за то, та аж шапку здохмив.

Перехилив ся через корабель та глинув на скалу а відтак скавав сам до себе: Не ді-станєсь вже оно на чисту воду! А відтак обер-нув ся і крикнув: Спускайте якорі!

Не одному на той приказ пішов мороз по тілі, але якорі в кілька хвилъ впали у воду і зачєдались. Всі сподівачиєь сильного потря-сеня зловивли ся руками за що хто міг. Кора-бель спинив ся, але так нагло, що затріщали в нім всі бальки; ливни пугають одна за дру-гою, а кружєла летять в гори мов дощем та ще й розривають вітрила. Одного чоловіка убило. Найгрубша ливва з лівого боку пукла, а правого ще держить. Передний кєнець ко-рабля тріщить. Нема ратунку. Вода гонить кораблем взад і наконєць стає він поперек під-водної лави та хилить ся на бік, то підносить ся, то знову поринає у воду, гине як то бідне звіря, що загибаючи ще кадає собою. Але вітер мусить преці раз попустити і море мусить успокоїти ся. Ну, тогди буде „Галатея“ ви-глядати з води і спокійно собі лежати — дійстно так, як собі того бажав єї властитель, як „живописний“ розбиток.

Фірма „Руїні і Спілька“ читала під ту пору дуже щільно вісти про кораблі та одного дня дочитала ся під рубрикою „Нещасливі пригоди“ такої вісти:

Старшого лікаря штабового
Дра Мільнера

Ін'єкції і пігулки

для старих і молодих муж-
чин, найлучші замість копа-
їви, кубеби і перел сантальо-
вих все на складі Nr.1) для
свіжо повставших терпінь
по ціні 1 зр. 60 кр., Nr. 2)
для застарілих хронічних
терпінь по ціні 2 зр. 50 кр.
Почтою о 25 кр. більше.
В аптці сьв. Юрія у Ві-
дни V./2 Wienergasse 33, ку-
ди замовлене належить а-
дресувати. Гроші наперед
переказом. Склад у Львові
в аптці п. Міколяша.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно :

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хе-
мікалія найдешевше купити можна впрост у заступ-
ників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІ

поручає

найновіше патентоване начинє кухонне з вні гальванічно нікльо-
ване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Вернардінська і у всіх більших торговлях веліза.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перещливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
насади з патентовим замкпенем. — Збірники на воду. — Комплетні уря-
дження купелові. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
рури лянї і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧНИИ І БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє висилає ся катальогі.

Поручає ся

торговлю ван ЛЮДВИКА ШТАДТМІАЛЬБА у Львові.